

Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja

tammikuu 2003

Aktiivisilla rahastonhoitajilla saattaa olla hyväkin mahdollisuus päihittää vertailuindeksinsä vuoden 2003 aikana.

Avaintekijät vuodelle 2003 - Mitä sijoittajilla on odotettavissa?

Osakemarkkinoihin vaikuttavia avaintekijöitä ovat esimerkiksi sijoittajien mieliala, osakkeiden arvostukset sekä yritysten tuotot.

1. Sijoittajien mieliala

Haluttomuus ottaa riskiä; sijoittajien haluttomuus ottaa riskiä tulee tuskin jatkumaan vuonna 2003.

USA:n SEC (Securities and Exchange Commission) sekä muut arvopaperiviranomaiset ovat panostaneet sijoittajien luottamuksen palauttamiseen kirjanpitoskandaalien järjestyttävä markkinoita. Tästä syystä tulee mieltä jatkuuko sijoittajien pessimistinen asenne osakemarkkinoihin vuonna 2003.

Vuoden 2002 viimeisen neljänneksen alusta alkaen sijoittajien asenne osakkeisiin on muuttunut optimistisemmäksi kuin valtion obligaatioihin. Merkittävämpään ja kestävämpään sijoittajien luottamuksen paranemiseen vaaditaan kuitenkin merkkejä voimakkaasta maailmanlaajuisesta talouden kasvusta ja suuremmista yritystuotoista sekä ratkaisu maailman geopoliittiseen tilanteeseen.

2. Osakkeiden arvostus

Osakkeiden arvostus tukee osakemarkkinoita.

USA:ssa P/E -luvun (voittokertoimen) tulisi laskea alemmaksi, jotta se antaisi todellista tukea osakemarkkinoille vuoden 2003 aikana. Vaikkakin alhaisen inflaation ja korkean P/E -luvun pitkäaikavälin suhde antaakin ymmärtää, että keskimääräistä korkeampi P/E -luku USA:n markkinoilla on tiettyyn pisteeseen asti perusteltu. Tämän lisäksi inflaation jatkuessa hillittynä muutaman seuraavan vuoden aikana arvostukset tulevat pysymään korkealla. Näin on myös enemmän tai vähemmän Euroopassa.

Tulevaisuudessa tämä saattaa merkitä, että sijoittaminen osakkeisiin on tuottoisampaa kuin valtion obligaatioihin, jotka tämän hetkisten alhaisten korkojen vuoksi ovat kallis sijoitusluokka.

3. Yritysten tulokset

Useilla eri mittareilla laskettuna ennusteet osakkeiden tuotoille näyttävät paremmilta vuodelle 2003.

Talouden nousua ympäröivä riski ja vuoden 2003 talouden kasvuun vaikuttavat tekijät saattavat johtaa siihen, että yritykset tulevat kasvattamaan tuottojaan leikkaamalla kuluja eivät kasvattamalla tuloaan. Vuoden 2003 kysynnän ollessa edelleen epävarmaa monet yritykset eivät voi käyttää hyväkseen hinnoittelua.

USA:n tuottavuuden kasvu näyttää lupaavalta yritysten tulojen osalta. Monet yritykset ovat leikanneet kulujaan huomattavasti heikon kysynnän vuoksi. Yritysten tulokasvuun muutos parempaan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä voi aikaansaada mahdollisia tulosparannuksia. Tällä hetkellä vuoden 2002 viimeisen neljänneksen odotukset laskevat edelleen. Pitkällä aikavälillä osakekohtaiset tekijät ovat osakemarkkinoiden tärkeimpiä vetäjiä. Uskomme, että sijoittajat jotka käyttävät hyväkseen kurinalaista osakkeiden valintaa tulevat hyötymään vuoden 2003 aikana.

Nämä näkökulmat huomioonottaen, mikä on oikea sijoitusstrategia vuodelle 2003 sekä pitkälle aikavälille?

Vuonna 2003 ennustettavuuden puute etenkin makrotaloudellisella tasolla vaikeuttaa "top-down" sijoituspäätösten tekemistä ja toteutusta. Sijoittajat voivat saada parhaat tulokset valitsemalla osakkeet yritysten perusteanalyysin avulla esim. käyttämällä "bottom-up" menetelmää. Näyttäisi siltä, että vuoden 2003 aikana sekä pitkällä aikavälillä hyvin johdettujen ja vakavaisten yritysten osakkeiden hinnat hyötyvät vertailuryhmänsä heikompien kustannuksella.

Sijoittajien asenne tulee varmasti vaikuttamaan osakkeiden hintaan vähemmän ja markkinoiden suvaitsevaisuus, joka on ollut heikko, on viimeaikoina parantunut. Yleisesti ottaen aktiivisilla rahastonhoitajilla on hyvät mahdollisuudet päihittää vertailuindeksinsä vuoden 2003 aikana verrattuna sijoittajiin jotka etsivät trendejä ja yrittävät ajoittaa sijoituksensa. Aika ei ajoitus on avaintekijä pitkäaikaisessa sijoittamisessa.

Alex Tarver

Associated Director, Investment Communications

Fidelity Investments, Lontoo

2. tammikuuta 2003

Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta ja sijoitusten arvo sekä tuotto voivat nousta ja laskea eikä sijoitusten tuotto ole taattu. Mikäli muutoin ei ole mainittu tämän artikkelin mielipiteet ovat yksinomaan Fidelity organisaation. Tätä ei saa kirjoittaa uudelleen tai jakaa ilman lupaa yksittäisille sijoittajille.

Tässä artikkelissa olevat viittaukset rahastoissa mahdollisesti oleviin tiettyihin yrityksiin ei tule käsittää kehoituksina ostaa tai myydä saman yrityksen omistuksia vaan ovat ainoastaan esimerkkejä.

Sijoituksen kehitykseen voi vaikuttaa valuuttakurssi vaihtelut mikäli sijoitus on tehty muussa kuin sijoitus kohteen valuutassa.

Lähde: Fidelity Investments International, joka toimii FSA:n valvonnan alaisena.

Rekisteröity toimisto: Oakhill House, 130 Tonbridge Road, Hildenborough, Kent, TN11 9DZ.

Maailmanlaajuinen markkinakertaus vuodelle 2002

Jos katsotaan taaksepäin vuoteen 2002, useimmille sijoittajille tulee mieleen osakemarkkinoiden jyrkkä lasku ympäri maailmaa.

Tämä heijastaa sijoittajien huolta USA:n talouden vahvuudesta vuoden aikana. Syyskuun 11. terroristi-iskun jälkeen huoli USA:n vetämästä maailmanlaajuisesta lamasta tuli ilmi selvästi. Todellisuudessa USA:n bruttokansantuote vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen ja kasvu jatkui vielä voimakkaampana vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Vaikkakin USA:n kasvu on tämän jälkeen hidastunut, se on silti osoittautunut suhteellisen joustavaksi vahvan kuluttajasektorin sekä raha- ja talouspolitiikan tuen ansiosta. Aasian vahvan panostuksen - etenkin Kiinan kasvavan talouden ja vahvan sisämarkkinakaupan - ja Iso-Britannian joustavan talouden ansiosta maailman talous nousi 2,5 prosenttia vuoden 2002 aikana. Tämä ei ole huomattava kasvu, mutta se ei ole myös lähelläkään sijoittajien pelkäämää lamaa. Kasvu on ollut heikompaa Euroopassa, jossa taloudellinen tilanne on yleisesti tiukempi, ja Japanissa, jossa kasvu on hidastunut vuoden aikana.

Lähi-idän tilanteen aiheuttamasta jyrkästä raakaöljyn hinnan noususta huolimatta inflaatio pysyi alhaisena. Jopa niin alhaisina, että puheet deflaatiosta käynnistyivät. Japania ja ehkä myös Saksaa lukuun ottamatta taloudellinen ympäristö on kuitenkin ollut paremminkin inflaatiota ehkäisevä kuin deflatorinen.

Sijoittajien epävarmuus maailman taloutta kohtaan herätti odotuksia, että yritysten tuotot olivat pettymys. Kiistatta tämä oli ensisijainen syy osakemarkkinoiden heikkoon kehitykseen. Markkinoilla oli myös suuria pettymyksen aiheita, etenkin korkeamman kasvun sektoreilla kuten tietoliikenne- ja teknologiasektoreilla. Viimeaikoina yritysten tuotot ovat kuitenkin parantuneet, esimerkiksi vuoden kolmas neljännes antoi paljon paremman kuvan USA:n talouden tilasta.

Toinen huomattava tekijä, joka vaikutti osakemarkkinoihin, etenkin USA:ssa, oli yritysjohto skandaalit. Enron'in ja WorldCom'in sekä niiden tilintarkastajan, Arthur Andersenin, kaatuminen kirjanpitosotkujen seurauksena järjestytti sijoittajien luottamusta. Tämän seurauksena kirjanpitokäytäntöön on tehty monia uudistuksia ja talouspetoksille on asetettu aiempaa kovemmat rangaistukset. Tuottolukujen ympärillä olevaa epävarmuutta on vähentänyt myös USA:n taloutta valvovien elinten vaatimat yritysten ylimmän johdon vahvistukset tilikirjojen oikeellisuudesta.

Yritysten paremmat tuotot ja kasvava luottamus niiden todenmukaisuuteen voivat hyvin olla syy miksi sijoittajat reagoivat positiivisesti USA:n tilikauteen. Sijoittajat ovat alkaneet siirtyä perinteisiltä "varovaisilta" aloilta, jotka ovat aiemmin olleet suhteellisen sitkeitä, sektoreihin, jotka usein yhdistetään parantuvaan taloudelliseen tilanteeseen. Tästä syystä sektorit kuten teknologia ja tietoliikenne ovat nousseet takaisin parrasvaloihin perinteisten sektoreiden rinnalle, viime vuoden heikosta kehityksestä huolimatta. Toisaalta sektorit, jotka tarjoavat turvallista tuottoa ja ennustettavuutta, kuten virvokejuoma- ja elintarvikesektorit, ovat pärjänneet hyvin, samoin kuin energiassektori raakaöljyn korkean hinnan vuoksi.

Osakkeet päättyivät positiivisemmalle puolelle vuoden 2002 lopulla, mutta valtion obligaatioiden korot alkoivat laskea pitkäaikaisen hyvän tuloksen jälkeen. Sijoittajat, jotka aiemmin vaihtoivat osakesijoituksensa turvallisimpiin korkosijoituksiin ovat alkaneet siirtämään sijoituksiaan jälleen osakkeisiin. Tällä aikaa yritysten joukkovelkakirjalainojen kehityksen suunta muuttui. Korkealaatuisten liikkeellelaskijoiden joukkovelkakirjalainojen kehitys oli sama tai hieman parempi kuin valtion obligaatioiden vuosituotto, mutta alhaisemmin arvostettu korkean koron joukkovelkakirjalainasektori alitti vertailuindeksinsä selvästi. Lokakuusta lähtien korkean koron sektori on reagoinut joihinkin USA:sta tulleisiin positiivisiin markkinalukuihin, ja tuotti näin paremmin kuin muut sektorit vuoden 2002 muutaman viimeisen kuukauden aikana.

Jamie Lewin

Market Economist

Gartmore

2. tammikuuta 2003

Rahastonhoitajien näkemykset eivät ole rahastokohtaisia vaan koskevat koko sektoria.

	Osakkeet									Joukkovelka- kirjalainat		Valuutat		
	Iso-Britannia	Pohjoismaat	USA	Suomi	Eurooppa	Japani	Tyynenmeren alue (ei Japani)	Kehittyvät markkinat	Teknologia	Eurooppalainen	Kansainvälinen	Euro/£	Euro/\$	Euro/Yen
Baring	■↓	-	▲	-	●	●↓	▲	▲	■	▲↑	●	●↓	●	●
Deutsche	■	-	■↓	-	▲	■	▲	■	-	●	■	▲↑	●↓	●↓
Evli	●	-	●	▲	▲	▲	-	▲	■	▲	●	▲↑	▲↑	▲↑
Fidelity	■	-	■	-	●↓	▲↑	▲	▲↑	-	-	■	-	-	-
FIM	▲	■	■	■↓	■	●	■	▲	■	■↓	■	■	■	■
Framlington	▲	-	■↓	-	▲↑	●	■	■	●	-	■	-	-	-
Gartmore	▲	■	▲	■	▲↑	■↑	▲	▲	■	■↑	■↑	■	▲↑	■
Gyllenberg	■	■	▲	▲	■	■	▲	▲↑	■	●	●	■	●	●
ING	-	-	▲	-	▲	■	▲	▲	▲↑	■	■	■	▲	■
INVESCO PERPETUAL	▲	■	▲	▲	■	■	▲	■	■	●	●	■	■	■
JPMorgan Fleming	▲	●	●	●	▲	●	▲	▲	●	▲	■	▲↑	▲↑	▲↑
Merrill Lynch	▲	■	▲	■	■	●	■	■	■	●	●	■	■	■↑
Odin	-	▲	-	▲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pohjola	■	■	■	▲	▲	▲	▲	▲	■	●	●	■	●	●
Schroders	●	-	●	-	▲	■	●↓	▲	-	-	●	-	-	-
Ålandsbanken	▲	▲	▲	▲	▲	●	▲	▲	■	●	●	■	▲	●
YHTIENVETO	■↓	■	■↓	▲	▲↑	■	▲	▲	■	■↑	●	■	■	■

Vertailuindeksien kk -% kehitys   -7.13 -18.65 -10.77 -7.12 -9.47 -7.41 -10.74 -8.79 -14.39   2.08 -0.44

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 31/12/2002 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä.

Vertailuindeksit

Osakkeet	
Iso-Britannia	FTSE All Share
Pohjoismaat	MSCI Nordic Countries
USA	S&P 500
Suomi	Hex Portfolio
Eurooppa	FTSE World Europe ex UK
Japani	FTSE All World Japan
Tyynenmeren alue (ei Japani)	FTSE World Pacific ex Japan
Kehittyvät markkinat	S&P/IFCI Composite
Teknologia	NASDAQ

Joukkovelkakirjalainat	
Eurooppalainen	Salomon Bros EMU Government Bond Index
Kansainvälinen	Salomon Brothers World Government Bond Index

Ohjeita Indicatorin lukemiseen kääntöpuolella.

Markkinakehitys (%)

Osakkeet	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta
Maailma - MSCI World	-17.87	-33.02	-46.74	-11.28
Iso-Britannia - FTSE All Share	-15.28	-26.40	-38.21	-4.96
Pohjoismaat - MSCI Nordic Countries	-19.98	-48.26	-59.88	8.43
USA - S&P 500	-15.58	-34.00	-40.47	1.73
Suomi - Hex Portfolio	-10.07	-16.68	-51.34	-6.97
Eurooppa - FTSE World Europe ex UK	-21.90	-31.37	-43.31	-3.88
Japani - FTSE All World Japan	-21.03	-23.00	-56.44	-12.27
Tyyntenmeren alue (ei Japani) - FTSE World Pacific ex Japan	-16.95	-22.57	-32.85	-2.13
Kehittyvät markkinat - S&P/IFCI Composite	-13.08	-18.49	-36.27	-8.79
Teknologia - NASDAQ	-14.10	-41.90	-68.65	-10.79
Joukkovelkakirjalainat				
Eurooppalainen - Salomon Brothers EMU Government Bond Index	7.01	9.53	24.59	-
Kansainvälinen - Salomon Bros World Government Bond Index	2.37	1.39	14.81	39.17

Lähde: Standard & Poor's Fund Services, kehitys euroissa, 31/12/2002 asti, myyntihinta verrattuna myyntihintaan, bruttotulo uudelleen sijoitettuna. Aiempi kehitys ei ole tae tulevasta kehityksestä. Standard & Poor's Micropal sekä Skandia konserni ovat kaikin tavoin yrittäneet varmistaa yllä olevien tietojen oikeellisuuden. Kumpikaan ei kuitenkaan ota vastuuta sijoittajan sijoituspäätöksestä eikä päätöksestä mahdollisesti aiheutuvista taloudellisista tappioista.

Kuinka Indicatoria käytetään?

Indicator antaa sijoittajille 12 kuukauden pörssimarkkina-arvion valikoiduilta Skandia-konsernin kanssa yhteistyötä tekevilta rahastonhoitajilta. Kysymme, miten heidän mielestään indeksi kehittyi seuraavan 12 kuukauden aikana.

Näkemykset eivät liity mihinkään tiettyyn rahastoon, vaan rahastonhoitajat ovat arvioinneet kutakin sektoria kokonaisuudessaan.

Arviot perustuvat alla oleviin yleisohjeisiin:

- ▲ **Positiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi nousee yli 5 prosenttia vuoden kuluessa.
- **Neutraali arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi liikkuu joko positiivisesti tai negatiivisesti 0% ja 5% välisellä alueella.
- **Negatiivinen arvio** - rahastonhoitaja uskoo, että vertailuindeksi laskee yli 5% vuoden kuluessa.

Kategoriat:

Pörssiosakkeet - rahastonhoitajan antama arvio pörssikursseille ei ota huomioon valuuttakurssimuutoksien vaikutusta markkinoihin. Esimerkiksi jos rahastonhoitaja uskoo Yhdysvaltojen näkymän olevan positiivinen, mutta katsoo euron olevan uhka sijoittajille, arvio Yhdysvaltojen markkinoista on positiivinen.

Arvio kustakin osakemarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Obligaatiot - arvio kustakin obligaatiomarkkinasta liittyy tiettyyn indeksiin euroiksi muunnettuna.

Valuutat - valuuttakurssi-arvio antaa arvion euroissa sijoittaville.

Positiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää positiivista arviota joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se edustaa arviota euron arvon laskemisesta suhteessa kyseiseen valuuttaan, millä on positiivinen vaikutus ulkomaisista sijoituksista saataville tuotoille.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo alenee niin, että 1€ = 90 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset vain 90 jeniä ostaaksesi takaisin alkuperäisen eurosi. Sinulla on 100 jeniä, jotka jaettuna vaihtokurssilla 1€/90 jeniä antaakin sinulle 1,11 euroa.

Mikäli rahastonhoitaja arvioi japanilaisten osakekurssien olevan positiivisia, ja euron ja jenin suhteen olevan positiivinen, kokonaisarvio suomalaisille sijoittajille Japanin investointeihin on silloin positiivinen. Tämä johtuu siitä, että positiivinen kurssi-arvio lisää sijoittajan tuottoja osakemarkkinoilla.

Negatiivinen valuuttakurssi-arvio

Jos Indicator näyttää negatiivisen arvion joko Yhdysvaltain dollarille, Englannin punnalle tai jenille, se tarkoittaa näkemystä, että euron arvo nousee suhteessa kyseiseen valuuttaan, mikä vaikuttaa negatiivisesti ulkomaisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon.

Esimerkki 1€ = 100 jeniä

Sijoittajana ostat japanilaisia osakkeita, jotka maksavat 100 jeniä. Oston jälkeen euron arvo nousee niin, että 1€ = 110 jeniä. Tämä tarkoittaa sitä, että tarvitset 110 jeniä ostaaksesi takaisin alun perin sijoittamasi euron. Sinulla on 100 jeniä, joka jaettuna vaihtokurssilla 1€/110 jeniä antaa sinulle 0,91 euroa.

Jos rahastonhoitajan arvio japanilaisista osakemarkkinoista on positiivinen, mutta sen arvio euron ja jenin suhteesta on negatiivinen, silloin Suomesta tulevan sijoittajan kannattaa olla varovainen harkitessaan sijoittamista Japanin markkinoihin. Tämä johtuu siitä, että kurssivaihteluilla voi olla haitallinen vaikutus positiivisiin osaketuottoihin.

Multi-Manager - sijoittamisen huippuosaaja

Skandia Lifen laaja rahastovalikoima on jaettu neljään kategoriaan. Tämä auttaa kohdistamaan asiakkaiden tarpeet ja helpottaa rahaston valitsemista.

Portfolios

Portfolios-kategoria tarjoaa yksinkertaisen ja helpon tavan sijoittaa. Skandia Life tekee varojen kohdistusta ja salkunhoitajan valintaa koskevat sijoituspäätökset.

Portfolios-rahastojen sijoituskohteiden valinta tapahtuu Skandia Lifen sijoituskomitean ennalta määrittelemien rajojen puitteissa, mikä antaa rahastonhoitajalle suuntaviivat ja mahdollisuuden reagoida markkinoiden muutoksiin.

Sijoituskomitea päättää myös sopivimpien rahastonhoitajien valinnasta. Kattavan tutkimuksen jälkeen komitea valitsee salkunhoitajat kyseiselle sektorille niiden soveltuvuuden ja asiantuntemuksen perusteella. Tämän vuoksi yhtä rahastoa saattaa hoitaa usea rahastonhoitaja eikä sijoitus ole vain yhden rahastonhoitajan varassa. Jos Portfolios-rahastoa hoitava rahastoyhtiö ei pysty vastaamaan sijoitusvaatimuksiimme, se voidaan vaihtaa. **Tämä on prosessin todellinen vahvuus** - Skandia Life voi vaihtaa rahastonhoitajaa aina kun toinen rahastoyhtiö vaikuttaa paremmalta hoitajalta rahoillesi.

Managers

Managers-kategoriassa voit valita tietyn rahastonhoitajan hoitamaan sijoituksiasi.

Valittu rahastonhoitaja hankkii puolestasi hajautetun valikoiman osakkeita, joukkovelkakirjoja ja käteisvaroja, sekä hoitaa rahaston sijoituksia Skandia Lifen määrittämien rajojen puitteissa.

Skandia Lifen sijoituskomitea valvoo rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat sovittujen ja etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteitten puitteissa.

Markets

Markets-kategoriassa päätät itse, mille markkina-alueille haluat sijoittaa.

Skandia Lifen sijoituskomitea päättää sopivimmista sijoituskohteista valitsemillasi markkina-alueilla. Kuten Portfolios-kategoriassakin yhtä rahastoa saattaa hoitaa joukko eri yhtiöitä, jos Skandia Life pitää sitä tarpeellisena. Sijoituskomitea seuraa rahastonhoitajia varmistaakseen, että he toimivat etukäteen määriteltyjen sijoitustavoitteiden puitteissa. Tarvittaessa Skandia Life voi myös vaihtaa rahastonhoitajaa.

Managers & Markets

Managers & Markets -kategoria tarjoaa täydellisen joustavuuden rahastonhoitajan ja markkina-alueen valinnassa. Tämä on rahastokategorioistamme suurin ja suunniteltu niille sijoittajille, jotka haluavat koota itse oman sijoitussalkkunsaa.

Kolmessa aikaisemmassa kategoriassa (Portfolios, Managers ja Markets) monet sijoituspäätöksistä on tehty puolestasi. Managers & Markets -kategoriassa voit vapaasti toteuttaa omaa sijoitusstrategiaasi. Tämän kategorian rahastot ovat muita erikoistuneempia ja voivat olla myös riskialttiimpia.

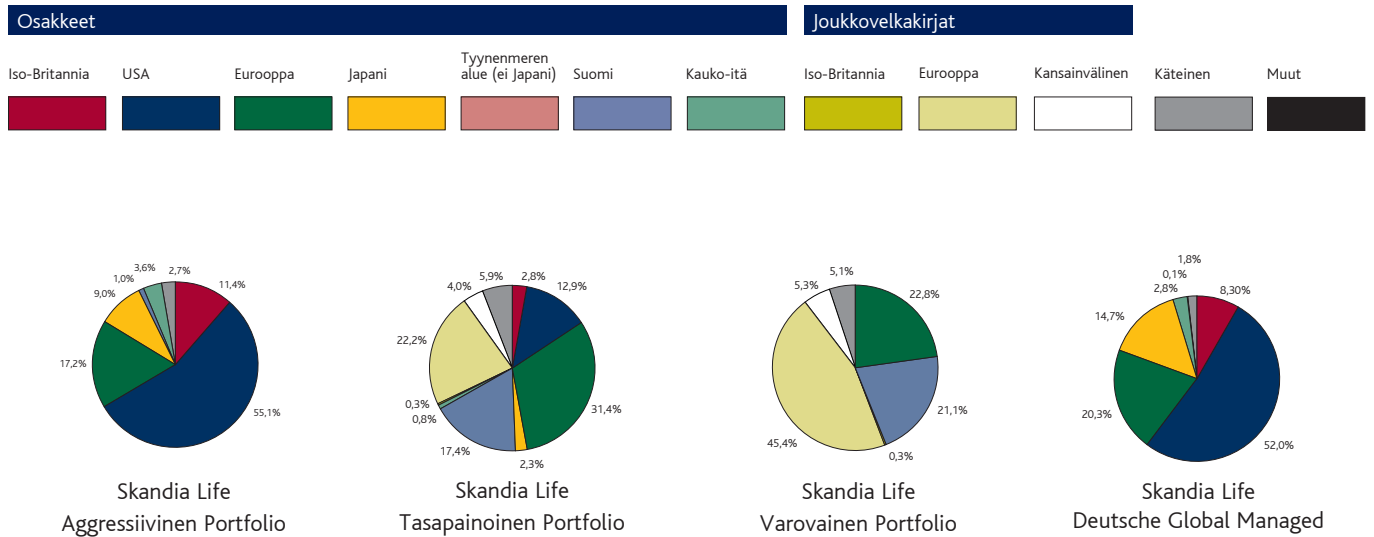
Mielestämme joustavuus on yksi tärkeimmistä piirteistä Multi-Manager-sijoittamisessa. Asiakkaamme voivat siirtyä rahastokategoriasta toiseen ja vaihtaa rahastojaan rajoituksetta milloin tahansa poikkeustilanteita lukuunottamatta.

Multi-Manager-sijoitusmallin edelläkävijöinä olemme vakuuttuneita ettei yksikään henkivakuutusyhtiö ole vertaisemme ja säilyttääksemme etumatkamme, kehitämme jatkuvasti sijoitusten valintaprosessiamme.

Portfolios ja Managers rahastot

Sijoitusten jakauma 31/12/2002

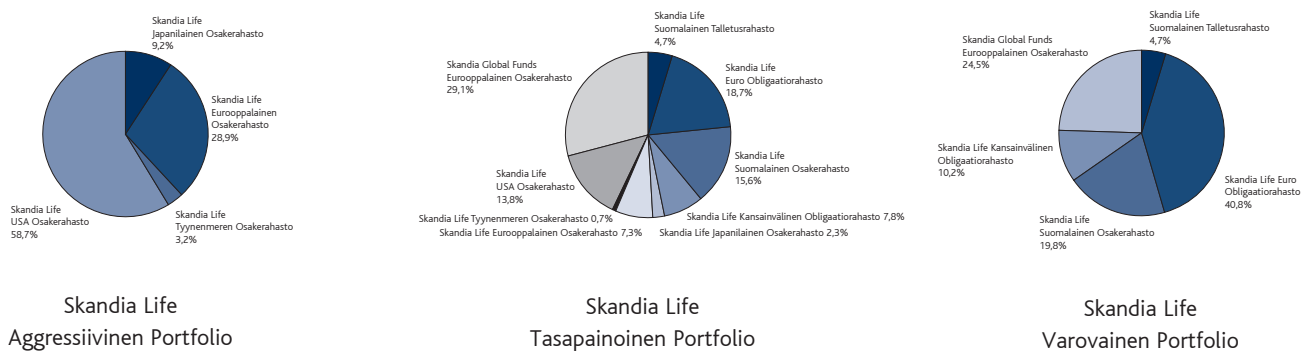
Alla olevat kaaviot esittävät Skandia Life Portfolios ja Managers rahastojen sijoitusten jakaumaa. Mikäli sijoitusten jakaumassa on tapahtunut merkittävä muutos (5 % tai enemmän), näet merkin *

Lähde: Skandia Life

Portfolios rahastot

Sijoitusten jakauma rahastoittain 31/12/2002

Lähde: Skandia Life

Rahastokehitys (%)

Portfolios	Myyntihinta	1 kk	6 kk	1 vuosi	3 vuotta	5 vuotta	Aloituspäivästä	Aloituspäivä	Riskiluokitus
	euroa 2.1.2003	2.12.2002 - 2.1.2003	1.7.2002 - 2.1.2003	2.1.2002 - 2.1.2003	4.1.2000 - 2.1.2003	2.1.1998 - 2.1.2003	lähtien - 2.1.2003		
Skandia Life Aggressiivinen Portfolio	1.914	-10.85	-18.45	-35.14	-50.23	-24.23	13.79	18.10.1995	4
Skandia Life Tasapainoinen Portfolio	2.246	-6.92	-12.71	-23.37	-40.36	-7.30	33.53	18.10.1995	3
Skandia Life Varovainen Portfolio	2.245	-3.65	-5.55	-12.17	-18.33	3.46	33.47	18.10.1995	2

Managers

Skandia Life Deutsche Global Managed	0.825	-10.62	-18.40	-32.76			-50.95	16.10.2000	4
--------------------------------------	-------	--------	--------	--------	--	--	--------	------------	---

Markets

Skandia Life Euro Obligaatorahasto	2.458	1.95	5.13	5.49	13.22	20.37	46.14	18.10.1995	2
Skandia Life Euro Osakerahasto	1.097	-10.23	-23.61	-36.99	-47.76		-34.78	03.09.1999	3
Skandia Life Eurooppalainen Osakerahasto	0.827	-9.91	-21.16	-32.93			-50.83	16.10.2000	4
Skandia Life Suomalainen Talletusrahasto	1.964	0.15	0.92	1.87	8.09	11.97	16.77	18.10.1995	1
Skandia Life Suomalainen Osakerahasto	2.179	-7.63	-10.22	-20.15	-55.07	-16.96	29.55	18.10.1995	3
Skandia Life Kansainvälinen Osakerahasto	0.763	-10.55	-18.31	-38.57			-54.64	16.10.2000	4
Skandia Life Kansainvälinen Obligaatorahasto	2.337	-1.77	0.82	-3.59	4.01	13.45	38.94	18.10.1995	3
Skandia Life Japanilainen Osakerahasto	1.192	-8.38	-23.69	-24.98	-53.64	-22.24	-29.13	15.04.1997	4
Skandia Life Tyynenmeren Osakerahasto	1.116	-8.60	-15.65	-23.82			-33.65	16.10.2000	4
Skandia Life USA Osakerahasto	0.683	-11.87	-16.61	-38.47			-59.39	16.10.2000	4

Managers & Markets

Korkorahastot

Skandia Life Aktia Likvida	1.902	0.16	0.90	1.60	6.79	10.77	13.08	14.10.1996	1
Skandia Life Gyllenberg European Bond	2.139	2.05	5.47	6.68	15.25	20.10	27.17	24.10.1996	2
Skandia Life Gyllenberg Money Manager	1.892	0.21	0.96	1.78	6.83	10.77	12.49	24.10.1996	1
Skandia Life Ålandsbanken Euro Bond	1.875	0.97	2.46	4.05	11.34		11.47	14.06.1999	1

Osakkeet Aasia lukuunottamatta Japania

Skandia Life Baring Eastern	1.198	-11.13	-16.92	-17.72			-28.78	16.10.2000	5
Skandia Life Fidelity Funds South East Asia	0.885	-12.72	-23.04	-27.76	-52.01	-21.26	-47.38	15.04.1997	4
Skandia Life INVECO PERPETUAL HK & China	0.971	-9.67					-2.90	01.10.2002	4

Osakkeet erikoissektorit

Skandia Life Framlington Biotech	0.459	-12.74	-10.35	-56.58			-54.10	03.12.2001	5
Skandia Life Framlington Financial	1.119	-7.37	-16.31	-27.20			-33.47	01.05.2001	5
Skandia Life Framlington Health	2.676	-10.20	-16.69	-47.75	-2.16		59.10	24.03.1999	5
Skandia Life Henderson Ethical	1.045	-10.07	-23.05	-37.87	-52.80		-37.87	24.03.1999	5
Skandia Life INVECO GT Leisure	0.813	-11.53	-11.92	-30.51			-18.70	15.10.2001	5
Skandia Life Schroder Medical Discovery	0.947	-7.52					-5.30	01.10.2002	5

Osakkeet Eurooppa

Skandia Life Baring Europe Select	1.686	-3.99	-19.33	-20.21	-44.67	-10.98	0.24	15.04.1997	4
Skandia Life Fidelity European	1.057	-4.00					5.70	01.10.2002	4
Skandia Life Gartmore CS Eurobloc	1.420	-10.01	-20.98	-34.38	-45.93		-15.58	04.01.1999	4
Skandia Life INVECO GT Pan European	0.983	-6.65	-20.66	-38.37	-61.13		-41.56	24.03.1999	4
Skandia Life INVECO GT Pan European Enterprise	0.836	-7.93	-28.85	-36.28	-69.32		-50.30	24.03.1999	4
Skandia Life JPMF Europe Strategic Value	0.831	-7.67	-21.75	-21.38			-16.90	15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Euro Markets	1.599	-10.32	-20.09	-29.56	-35.45		-4.93	24.03.1999	4
Skandia Life M&G European Index Tracker	1.052	-9.70					5.20	01.10.2002	4
Skandia Life Ålandsbanken European Value	0.759	-7.10	-15.10				-24.02	01.02.2002	4

Osakkeet Japani

Skandia Life Gartmore Japanese Growth	0.586	-9.71	-30.24	-34.53			-65.16	16.10.2000	4
Skandia Life Merrill Lynch Japan	0.612	-9.20	-17.74	-22.43			-63.61	02.05.2000	4

Osakkeet kehittyvät markkinat

Skandia Life Baring Eastern European	3.299	-6.91	0.73	3.45	-1.67	60.07	96.14	15.04.1997	5
Skandia Life FIM Russia	2.858	-2.62	8.55	21.77			69.92	01.05.2001	5
Skandia Life Gartmore Emerging Markets	0.953	-8.98	-15.96	-24.24			-43.34	02.05.2000	5
Skandia Life JPMF Emerging Markets	1.004	-9.14					0.40	01.10.2002	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Europe	1.363	-8.09	-3.47	-0.15			-18.97	16.10.2000	5
Skandia Life Merrill Lynch Emerging Markets	0.967	-7.64	-14.80	-24.98	-50.10	-39.34	-42.51	15.04.1997	5

Osakkeet maailma

Skandia Life Baring Global Growth	1.106	-11.02	-16.97	-33.01	-55.85		-34.24	06.05.1998	4
Skandia Life Baring Leading Sectors	0.640	-14.78	-17.53	-42.34			-36.00	15.10.2001	4
Skandia Life Fidelity Managed International	1.447	-9.39	-20.45	-37.68	-53.90		-13.97	06.05.1998	4
Skandia Life Framlington New Leaders	0.580	-10.91	-20.77	-47.70			-42.00	15.10.2001	4
Skandia Life Merrill Lynch Global Value Portfolio	0.630	-10.89	-15.78	-39.25			-37.00	15.10.2001	4
Skandia Life Ålandsbanken Global Value	0.873	-8.59	-16.22	-33.10	-57.37		-48.10	14.06.1999	4

Osakkeet Pohjois-Amerikka

Skandia Life Baring American Growth	0.685	-11.95	-16.05	-38.12			-59.27	16.10.2000	4
Skandia Life Fidelity American	0.999	-12.75					-0.10	01.10.2002	4
Skandia Life Framlington Nasdaq	0.330	-17.09	-18.72	-51.82			-80.38	16.10.2000	5
Skandia Life Gartmore American Smaller Companies	0.733	-11.58	-19.72	-33.42			-26.70	15.10.2001	4
Skandia Life JPMF America Equity	1.693	-8.73	-13.45	-36.40	-33.97	-25.94	0.65	15.04.1997	4

jatkuu

Rahastokehitys (%)

	Myyntihinta euroa	1 kk 2.12.2002 - 2.1.2003	6 kk 1.7.2002 - 2.1.2003	1 vuosi 2.1.2002 - 2.1.2003	3 vuotta 4.1.2000 - 2.1.2003	5 vuotta 2.1.1998 - 2.1.2003	Aloituspäivästä lähtien - 2.1.2003	Aloituspäivä	Riskiluokitus
Managers & Markets									
Osakkeet Pohjoismaat									
Skandia Life Alfred Berg Norden Aktier	1.047	-11.42					4.70	01.10.2002	3
Skandia Life Odin Norden	1.391	-5.44	-22.07	-20.97	-23.91	-30.45	-17.30	15.04.1997	3
Osakkeet Suomi									
Skandia Life Evli Select	1.832	-7.19	-11.33	-18.72	-49.15	11.37	8.92	24.11.1997	3
Skandia Life Gyllenberg Finlandia	2.760	-6.82	-5.87	-10.07	-45.19	20.52	64.09	24.10.1996	3
Skandia Life Pohjola Finland Kasvu	1.175	-6.89	-9.34	-21.40			-30.14	24.04.2001	3
Skandia Life Pohjola Finland Value	1.814	-2.79	-8.89	5.65			7.85	01.05.2001	3
Osakkeet teknologia									
Skandia Life Fidelity Funds Technology	0.440	-16.67	-16.82	-46.08			-73.84	02.05.2000	5
Skandia Life Henderson Global Technology	0.869	-16.92	-18.79	-51.78	-79.01		-48.34	24.03.1999	5
Skandia Life JPMF Europe Technology	0.379	-22.34	-31.09	-51.29			-77.47	16.10.2000	5
Yhdistelmärahastot euro									
Skandia Life Gyllenberg European Balanced	1.327	-5.01	-9.79	-18.99	-30.99		-21.11	17.05.1999	3
Skandia Life Gyllenberg International	1.865	-6.19	-10.12	-22.61	-33.94	-10.03	10.88	24.10.1996	4
Skandia Life Ålandsbanken Europe Active Portfolio	1.180	-6.13	-13.11	-21.33	-37.07		-29.85	14.06.1999	4
Yhdistelmärahastot Suomi									
Skandia Life Conventum Tasapainoinen Rahasto	1.283	-7.56	-10.15	-22.48	-47.97	-20.66	-23.72	16.10.2000	3
Skandia Life Gyllenberg Optimum	2.523	-3.96	-2.25	-10.34	-31.76	18.06	50.00	18.10.1995	3
Skandia Life Odin Finland	1.180	-0.08	-8.95	7.37			18.00	15.10.2001	3

Lähde: Skandia Life, kehitys myyntihinnoin euroissa, bruttotulo uudelleensijoitettuna. Rahasto-osuuden hinnassa on otettu huomioon Skandia Lifen vuotuinen hallinnointikulu sekä rahastoittain määräytyvät, sisäiset ja ulkoiset rahastojen hallinnointikulut. Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo ei ole taattu, sillä rahasto-osuuksien arvot voivat sekä nousta että laskea. Mikäli rahastoilla on muita kuin euromääräisiä sijoituksia, valuuttakurssien muutokset voivat vaikuttaa rahaston arvonkehitykseen. Rahastojen aikaisempi kehitys ei takaa sijoitusten kehitystä tulevaisuudessa.

Riskiluokitus 1 = Hyvin matala riski 2 = Matala riski 3 = Keskimääräinen riski 4 = Keskimääräistä korkeampi riski 5 = Korkea riski
Rahastojen kehitystiedot ovat saatavilla myös Internetistä, www.skandia-life.fi

Skandia Life Assurance Company Limited - Suomen sivuliike
PL 1129, 00101 Helsinki, Bulevardi 2-4 A, 00120 Helsinki
Y-tunnus: 1025067-9

Skandia Life Assurance Company Limited
Englannissa rekisteröity osakeyhtiö, rekisterinumero: 1363932
Pääkonttori: Skandia House, Portland Terrace,
Southampton SO14 7EJ, UK

www.skandia-life.fi